

УДК 378: 391.1

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-10\(16\)-835-849](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-10(16)-835-849)

Се Юйдін аспірант кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, тел.: (0352) 435-880, <https://orcid.org/0009-0005-9839-4283>

Маркович Марія Йосипівна кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, тел.: (0352) 435-880, <https://orcid.org/0000-0002-0510-2001>

Слободна Надія Богданівна асистент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, 46027, тел.: (0352) 435-880, <https://orcid.org/0009-0007-0459-9515>

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ

Анотація. Стаття присвячена питанням особливостей професійної підготовки та дизайнерської діяльності в контексті художньої освіти. Визначено ключові елементи професійної компетентності та важливість міжпредметних взаємозв'язків у навчальному процесі. Розглядаються педагогічні підходи до формування професійних навичок на фоні вивчення народної культури та особливостей виготовлення декоративних виробів. Для дизайнера важливо розвивати аналітичні здібності й постійно шукати нові стилізовані техніки. Ефективна підготовка дизайнера забезпечує йому навички проектування та допомагає формувати його унікальний стиль. Дослідження концентрується на методах розвитку проектних навичок у художників-дизайнерів через графічні дисципліни. Ці дисципліни пропонують різноманітні засоби для експериментування та стимулювання творчості студентів. Проектні навички дизайнерів становить собою комбінацію проектного мислення та графічних здібностей, що направлені на

втілення дизайнерських та художніх концепцій в реальні проекти. Проектні навички майбутніх дизайнерів містять чотири ключові компоненти: мотиваційний, інформаційний, організаційний та корекційний. Ці навички слугують важливим інструментом у підготовці студентів закладів вищої освіти, зокрема, вони допомагають трансформувати теоретичні знання в практичні навички, активізують підготовку майбутнього спеціаліста та сприяють розвитку особистості майбутнього дизайнера через дизайн-діяльність. Визначено ключові педагогічні умови для розвитку професійних навичок майбутніх художників-дизайнерів, а саме: інтеграція базових та спеціалізованих знань, умінь і навичок під час вивчення графічних дисциплін, які допоможуть студентам у подальшій професійній діяльності; використання різноманітних методів та засобів навчання, спрямованих на розвиток проектних навичок студентів-дизайнерів під час роботи над професійно-орієнтованими завданнями; активна співпраця з підприємствами, щоб забезпечити якісну підготовку студентів та їхнє залучення до реальних проектів на основі партнерських відносин; зміцнення мотивації студентів до творчої професійної діяльності в дизайні, формуючи глибоке розуміння та ціннісне ставлення до майбутньої кар'єри.

Ключові слова: освіта, дизайн-освіта, художня освіта, дизайнерська діяльність, комунікативна діяльність, арт клас, цифровізація, образотворча підготовка, графічний дизайн, курс дизайну, спеціальність, дидактичні стратегії, професійна підготовка.

Xie Yuding Ostgraduate of the Fine Arts, Design and Methods of their Teaching Departments, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonos St., 2, Ternopil, 46027, tel.: (0352) 435-880, <https://orcid.org/0009-0005-9839-4283>

Markovych Mariya Yosypivna Candidate of Art Studies, Docent of the Fine Arts, Design and Methods of their Teaching Departments, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonos St., 2, Ternopil, 46027, tel.: (0352) 435-880, <https://orcid.org/0000-0002-0510-2001>

Slobodna Nadiia Bohdanivna Assistant of the Fine Arts, Design and Methods of their Teaching Departments, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Maksym Kryvonos St., 2, Ternopil, 46027, tel.: (0352) 435-880, <https://orcid.org/0009-0007-0459-9515>

RESEARCH OF PROFESSIONAL TRAINING AND DESIGN ACTIVITY IN THE CONTEXT OF ART EDUCATION

Abstract. The article is devoted to the specifics of professional training and design activity in the context of art education. The key elements of professional competence and the importance of intersubject relationships in the educational process are determined. Pedagogical approaches to the formation of professional skills are considered against the background of the study of folk culture and the peculiarities of the production of decorative products. It is important for a designer to develop analytical skills and constantly look for new stylized techniques. Effective training of a designer provides him with design skills and helps to shape his unique style. The study focuses on the methods of development of design skills of artists-designers through graphic disciplines. These disciplines offer a variety of means to experiment and stimulate students' creativity. The design skills of designers are a combination of design thinking and graphic abilities aimed at translating design and artistic concepts into real projects. Design skills of future designers include four key components: motivational, informational, organizational and corrective. These skills serve as an important tool in the training of students of higher education institutions, in particular, they help to transform theoretical knowledge into practical skills, activate the training of a future specialist and contribute to the development of the personality of a future designer through design activities. The key pedagogical conditions for the development of professional skills of future artists-designers are defined, namely: integration of basic and specialized knowledge, skills and abilities during the study of graphic disciplines, which will help students in further professional activities; the use of various methods and training tools aimed at developing design skills of design students while working on professionally oriented tasks; active cooperation with enterprises to ensure high-quality training of students and their involvement in real projects based on partnership relations; strengthening students' motivation for creative professional activity in design, forming a deep understanding and valuable attitude to the future career.

Keywords: education, design education, art education, design activity, communicative activity, art class, digitization, visual training, graphic design, design course, specialty, didactic strategies, professional training.

Постановка проблеми. Однією з ключових проблем сучасної професійної художньої освіти XXI століття є якість підготовки спеціалістів у сферах образотворчого мистецтва та дизайну. Актуальні

напрями у художній освіті та дизайні відображають зростання суспільної потреби у висококваліфікованих дизайнерах. Це передбачає акцент на розвитку їх проєктних навичок, формування дизайнерів як креативних особистостей з образним мисленням, здатних до інноваційних рішень у різних областях. Сучасний дизайнер має не лише адаптувати та вдосконалювати предметне середовище, але й проводити дослідження, що вказують на майбутнє напрямки декоративного та образотворчого мистецтва, щоб відповідати технологічним трендам та задовольняти суспільні потреби.

Професійна підготовка дизайнерів акцентується на проєктній графічній діяльності, яка відіграє ключову роль не тільки як інструмент художнього та проєктного втілення, але й як комунікативний засіб на стартових етапах проєктування [12]. Наше дослідження підкреслює важливість активного розвитку проєктних навичок у майбутніх дизайнерів як фундаментальної частини їхньої компетентності. Попри це, випускники часто стикаються з викликами у реалізації проєктних ідей і застосуванні своїх професійних навичок у нових контекстах. Діяльність дизайнера включає творчий підхід до створення образу, володіння практичними навичками в образотворчому мистецтві та різних графічних методах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В сучасних наукових розробках під авторством: Бабій Н. [1], Коновальчук І. [6], Ньюман О. [16] акцентується на важливості творчого підходу у професійній діяльності. Ринок праці віддає перевагу спеціалістам із гнучкістю мислення, здатними адаптуватися в різних сферах, що володіють ініціативою до саморозвитку і мають об'єктивну самооцінку. Як зазначають Македон В., Валіков В., Кошляк Є. [7], Гебейеху С., Твіномурінзі Х. [14], Руденченко А. [11] – професійна компетентність, що охоплює системні знання і навички, стає ключовим інструментом для вирішення низки завдань. Інтегрований підхід до навчання, зокрема через міжпредметні зв'язки, визнано ефективним для підвищення якості освітнього процесу.

В сфері педагогіки під науковим авторством: Гриценко Л., Негай Г., Страшко Л. [3], Степаненко М. [5], Марченко А. [9], Помаза-Пономаренко А., Грень Л., Дурман О., Бондарчук Н., Воробець В. [17], було розроблено різні методики навчання у галузях графіки, живопису, декоративного мистецтва, народних ремесел, графічного дизайну, а також художнього моделювання та дизайну інтер'єрів.

Мета статті (постановка завдання). Мета дослідження – Вивчення, аналіз та формулювання складових оптимізації професійної підготовки дизайнерів в контексті художньої освіти, щоб поліпшити

якість навчального процесу та підвищити ефективність дизайнерської діяльності в контексті художньої освіти.

Задачі дослідження:

- вивчення основних методик та підходів до підготовки дизайнерів у контексті художньої освіти.

- визначення прогалин та проблемних питань у сучасній системі професійної підготовки дизайнерів.

- розробка рекомендацій та методичних матеріалів для вдосконалення процесу навчання і підготовки дизайнерів з урахуванням специфіки художньої освіти.

Виклад основного матеріалу. Основним пріоритетом у професійній підготовці та дизайнерській освіті є формування активного, незалежного та творчого майбутнього спеціаліста. Хоча потенціал художньої освіти у розвитку таких якостей ще досі не повністю реалізований, застосування проектно-дослідницьких методів може сприяти цьому. Такий підхід дозволяє студенту відчувати свою участь у навчальному процесі та зробити матеріал, пов'язаний з дизайном та прикладним мистецтвом, більш осмисленим для себе. Наслідком цього стає розвиток ключових аспектів професійної компетентності дизайнера, до яких належать [6, 13]:

- 1) Мотивація та ціннісне ставлення;
- 2) Когнітивні здібності;
- 3) Практичні навички;
- 4) Індивідуальні психологічні особливості;
- 5) Особистісні якості.

Мотиваційний і ціннісний аспекти спрямовують та стимулюють художньо-творчу діяльність особистості до визначених цілей. Основоположними є професійні мотиви, які обумовлені жагою до пізнання мистецтва, вивченням матеріалів і методик їх використання в декоративному мистецтві. Для досягнення високого рівня професійної компетентності дизайнера необхідне знайомство з величезним спектром творів мистецтва, а також розуміння основ академічного малювання, формоутворення та дизайну.

Ми розглядаємо навчально-творче завдання як ціль, яку студент повинен досягти в нових, незвичних умовах, коли йому обмежено можливість використовувати свій попередній досвід. Таке завдання спонукає студентів до активного і самостійного засвоєння знань у певній дисципліні, сприяючи розвитку їх творчого потенціалу та здібностей.

В процесі професійної підготовки у сфері художньої освіти когнітивний досвід являє собою комплекс знань та уявлень про особливості прикладного мистецтва, його соціокультурну роль та специфіку. Студенти ознайомлюються з основами мислення, методами та практиками у цій галузі, формуючи власне розуміння закономірностей і потенційних напрямків розвитку декоративного мистецтва. Такий підхід сприяє засвоєнню методології науково-творчого підходу і становленню професійних поглядів майбутнього дизайнера. Когнітивний досвід відіграє ключову роль у формуванні професійних переконань та орієнтирів, а також у процесі проектних та дослідницьких занять у сфері дизайну, де студенти формують своє бачення та оцінки [1, с. 72].

Процес може мати дві форми: або як повністю незалежна проектно-дослідницька робота студентів, або як інтерактивний підхід, де роль лідера регулярно переходить від викладача до студентів та знову назад. У обох варіантах активізується схема навчальної творчості. Студентам пропонують розглянути декілька творчих викликів:

- 1) Як інтегрувати графічний дизайн з цифровими технологіями для створення візуальних моделей?
- 2) Який концептуальний зміст має бути в дизайнерському чи художньому вирішенні, враховуючи різноманітні дизайнерські методи?
- 3) Реагуючи на ці питання, студенти зосереджуються на конкретних аспектах дослідження, таких як вдосконалення інструментів та технік дизайну для створення унікального проекту.

Після визначення проблеми студентам належить визначити форму результату їхньої проектно-дослідницької роботи. Для генерації новаторських ідей, що досі є невідомими студентам, можна використовувати метод вільних асоціацій або асоціативно-синтетичний підхід. Розглянувши різноманітні ідеї дизайнерського проекту, студенти визначають найбільш перспективний напрямок для розробки. Надалі їм пропонують виконати творче завдання: створити графічну декоративну композицію, використовуючи натурні ескізи та комбінування різних декоративних методів і технік дизайну [2].

Після початкових етапів проектно-дослідницької роботи студентам пропонують глибше дослідження: відшукати інноваційні технології для виготовлення декоративних предметів, комбінуючи елементи з різних дизайнерських та мистецьких методів. Щоб ефективно формувати проектні навички майбутніх дизайнерів через графічні дисципліни, важливо планувати та впроваджувати проект з урахуванням мети, взаємодії учасників навчального процесу,

педагогічних умов, форм освіти, використовуваних інструментів та очікуваного результату.

Працюючи над завданнями другого та третього рівнів, студенти часто вдаються до використання традиційних спеціалізованих інструментів. Однак такі інструменти також можуть стати об'єктами творчої уяви молодих дизайнерів. Для подальшого розвитку дослідницьких навичок запропоновано завдання четвертого рівня - розробка інструментів для технологічних потреб у дизайні. Виходячи зі специфіки своєї освіти, студентам слід розробляти інструменти, враховуючи їхню естетику, пропорції, функціональність, технічну реалізованість та зручність у використанні [8].

Індивідуально-психологічний аспект професійної діяльності виявляється у здатності до самостійного навчання, вмінні самокритично сприймати результати своєї роботи, розвивати власні творчі якості, враховувати минулий досвід та прагненню до самовдосконалення. Особистісний аспект відображає усвідомлення своїх потенційних можливостей, прагнення до творчості та отримання задоволення від своєї професії. Тому при створенні арт-проектів та дизайнерських рішень студентам важливо володіти: – теорією, історією і різновидами народного мистецтва та ремесел (зокрема місцевими); – знанням про хімічні та фізичні особливості матеріалів, які використовуються в декоративному мистецтві, а також техніками їх обробки; – принципами формування художнього образу, методами декоративної композиції, основними елементами та методами орнаментики, а також засадами стилізації [11].

– володіти методиками наукового дослідження, здатність до аналітичної роботи та систематизації інформації під час розробки декоративних виробів та народних промислів;

– створювати концептуальні ескізи для об'єктів прикладного мистецтва; – адаптувати традиційні форми, розробляти та пропонувати інноваційні рішення в області декоративного мистецтва, використовуючи різноманітні техніки та матеріали;

– майстерно виконувати вироби в різних художніх техніках і з різних матеріалів;

– використовувати методи дизайну, аналізу та творчого підходу, мати високий рівень абстрактного мислення та графічного сприйняття навколишнього світу;

– відзначатися розвиненим логічним, асоціативним та образним мисленням, глибокою уявою, креативністю, а також мати розвинуті творчі амплітуди [10, с. 341].

Інтегративна методика навчання сприяє активізації незалежної роботи студентів і стимулює розвиток їхньої професійної компетентності. Такий підхід допомагає формувати глибокі системні знання, які розширюють світогляд студентів і готують майбутнього майстра декоративного мистецтва до рішення комплексних творчих завдань. Інтеграція здійснюється на декількох рівнях навчального процесу:

- узагальнення і систематизація в рамках одного предмету, метою якого є формування базових знань і навичок;
- використання здобутих знань і навичок у контексті інших дисциплін;
- креативна практика студентів, де вони використовують набуті навички для вирішення практичних завдань, що призводить до поглиблення знань і формування нових підходів.

При цьому, інтеграція не має бути лише механічною. Замість простого застосування одних знань до інших, потрібно шукати спільне між науковими й художніми методами, обираючи найбільш відповідні для конкретної ситуації. У процесі вивчення вказаних дисциплін використовуються такі базові методи [9]:

- перехід від загального до часткового, використання аналогій;
- емпіричний підхід з акцентом на аналіз, синтез і вивчення, метод порівняння з урахуванням історичного контексту;
- методи, спрямовані на аналітичний та творчий розбір.

Безсумнівно, практика малювання в натурі є ключовою у підготовці дизайнерів. Для створення ефективних проєктів необхідно володіти здатністю візуалізувати різні форми в залежності від ракурсу. Це вимагає глибокого розуміння структури об'єкта, деталей, особливостей матеріалу, а також знань сучасних цифрових технік. Під час реалістичного малювання, виходячи з детального вивчення та аналізу, акцентується увага на ключових елементах, які відображають сутність зображеного предмета [16].

Зі зростанням обсягу академічних знань та набуттям практичних навичок студенти поліпшують свої творчі можливості, розвивають зорову пам'ять та навички спостереження. Вони вивчають особливості кольору, його взаємодії та методи створення гармонійних комбінацій, а також взаємозв'язки між формою та кольором. Експериментування з натуральними матеріалами при проєктуванні декоративних виробів забезпечує творчість майбутніх дизайнерів глибиною та широтою. Відданість професії майбутнього художника-дизайнера тісно пов'язана з вивченням спадщини народної культури, що сприяє розумінню інших

культурних спадщин. Освіта спеціалістів, орієнтованих на цінності, які кореняться у національних традиціях і відображають універсальні цінності, допомагає їм інтегруватися в сучасне українське суспільство, формуючи їхні життєві пріоритети та самоосвіти [3].

Так навчальний курс «Формоосвіта» становить основу для вивчення основ композиції, включаючи її морфологічні елементи, структурні принципи та методи гармонізації, які важливі для професіоналів у сфері творчості. З іншого боку, дисципліни у напрямку «Проектування» зосереджені на навчанні студентів розробляти різні вироби, враховуючи їх функціональність, а також естетичні, технологічні та економічні аспекти. Для ефективної підготовки майбутніх дизайнерів важливо зосередитися на таких ключових аспектах навчання [17]:

- акцентування уваги на мотивації, освітніх цінностях, теоретичних знаннях, практичних навичках, особистісному розвитку та психологічній адаптації до професійної діяльності.

- впровадження в навчальний процес підходів до особистісного розвитку сприяє формуванню студентів як творчих індивідів;

- комбінація дисциплін, зосередження на їх взаємозв'язку та інтеграції, підсилює глибину теоретичної та практичної підготовки студентів;

- стимулювання самостійного навчання допомагає виробити в студентів бажання до самоосвіти, постійного вдосконалення та особистісного росту.

Сучасні умови диктують потребу створення віртуальних арткласів – комфортних онлайн-просторів для художників-дизайнерів, де можлива безперервна взаємодія між викладачем та студентами. Такі класи передбачають не просто обмін знаннями, а й організацію групових обговорень, дискусій та інших заходів. З використанням ресурсів, таких як «Go-Lab», можна реалізовувати унікальні педагогічні розробки та дистанційні віртуальні експерименти. Важливим аспектом є висока взаємодія у віртуальних арткласах, де студенти можуть спілкуватися в реальному часі, обмінюючись досвідом та враженнями від своєї творчої роботи. Ця динаміка, разом із сучасними платформами самоосвіти та якісним зворотнім зв'язком, веде до посилення почуття професійної єдності [14].

В арткласі, де студенти занурюються в теорію мистецтва, їм надається багатий спектр програм для вебдизайну, графіки, публікації документів, 3D-модельювання, обробки звуку та створення додатків. Крім того, тут інстальована іммерсивна проекційна система, що

співпрацює з потужною об'ємною звуковою системою для глибокого занурення в цифрові проєкції та 3D-середовища. Таке обладнання активно застосовується під час занять і лабораторних робіт.

Артклас також спрямований на дослідження різних підходів до мультимедійної презентації матеріалу. Зокрема, враховуються психологічні аспекти навчання, що допомагає вивчати глибинні значення художніх текстів через різноманітні методи. Студентам надається можливість обмінюватися ідеями та досвідом, користуючись стратегією надання ключових рекомендацій, що стимулює колаборацію та колективне вивчення [14, с. 8-9].

Ми пропонуємо визначити та деталізувати новітні педагогічні методики структурування процесу удосконалення проєктних навичок майбутніх дизайнерів через графічні дисципліни. Перша методика – культурологічна, спрямована на формування світоглядних, моральних та естетичних принципів майбутніх дизайнерів. Проєктивно-індивідуальний метод зосереджений на розпізнаванні й підтримці унікальних естетичних якостей кожного студента та їхнього бажання до самовираження та творчості. Проблемно-орієнтований метод зосереджений на формуванні навчального середовища, де студентам пропонуються завдання для розв'язання актуальних проблем. А аксіологічний підхід базується на тому, що індивідуальність дизайнера розглядається як ключова цінність в освітньому процесі [4, с. 201].

Визначено основні принципи, такі як: системність, послідовність, креативність, наочність та врахування індивідуальності. Принцип системності розглядається як фундамент для створення моделі. Цей методологічний підхід сприяє розумінню складних об'єктів та процесів через системний аналіз. Він містить у собі загальні, специфічні та традиційні методики дослідження. Підкреслюючи значущість системного підходу для розробки проєктних навичок, ми акцентуємо важливість виявлення цілісної структури об'єкта і розкриття його взаємозв'язків для ефективного моделювання. Також виокремлено ключові елементи структури (мотиваційний, змістовний, технологічний та корекційний), які разом формують гармонійну систему.

Мотиваційний компонент вказує на важливість внутрішньої потреби студентів у набутті проєктних навичок. Ця потреба має бути спрямованою та осмисленою, перетворюючись на дієвий мотив навчання. Важливим елементом є мотивація, що сприяє переходу від пасивного сприйняття до активної участі в навчальному процесі, застосування сучасних підходів до навчання та формування професійної ідентичності. Студенти повинні вдосконалити свої знання в

гуманітарних дисциплінах, таких як філософія, історія та психологія. Зокрема, вони мають навчатися дисциплінам, спрямованим на розвиток проєктних навичок [7].

Інформаційний компонент належать до основи навчального матеріалу, необхідного для формування проєктних навичок. Це охоплює накопичення теоретичних та практичних знань про основні поняття, методи та підходи у дизайні, а також застосування цих знань у реальних проєктах. Студенти мають вивчити і застосувати ці знання для розвитку своєї професійної діяльності.

Організаційний компонент забезпечує використання ефективних методик та технологій для навчання студентів-дизайнерів, спрямованих на зв'язок теорії з практикою у проєктній діяльності. Він підкреслює значущість педагогічних підходів у розробці дизайн-проєктів та підтримує акцент на розвиток дослідницьких навичок студентів.

Оцінювальний компонент служить основою для вимірювання та аналізу рівня проєктних навичок студентів у межах графічних дисциплін. Він має на меті визначити глибину засвоєння навчального матеріалу студентами та їх здатність до самостійної та креативної роботи в межах своєї майбутньої професії.

Для оцінки розглядаються такі характеристики:

– мотиваційний аспект: це спрямованість студентів дизайну на досягнення професійних вершин, бажання здобувати навички для якісної проєктної роботи, а також віра в те, що кожен проєкт має мати високий стандарт якості.

– змістовний аспект: стосується розуміння вимог до сучасного дизайнера та важливості набуття професійних навичок.

– дослідницький компонент: це здатність визначати ключові характеристики, основні елементи та призначення проєктних навичок, а також ефективно використовувати методи для їх розвитку.

– оцінювальний аспект: включає реалізацію проєктних ідей та використання відповідних інструментів при вивченні графічних дисциплін.

В цьому контексті, окремі компоненти допомагають коригувати процес вивчення на різних етапах. Крім того, акцентується увага на вимогах до проєктної підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну та їхньої педагогічної підготовки. Отже, основою опанування проєктними навичками є здобуття майбутніми дизайнерами важливих знань та практичних навичок у сфері технічних, графічних дисциплін та проєктування. Вміло використовуючи здобуті знання, вони формують високий професійний рівень проєктних навичок [5, с. 112-114].

Системний підхід до розвитку проєктних навичок майбутнього дизайнера передбачає гармонійне поєднання загальних і специфічних професійних компетенцій, а також використання методик, спрямованих на креативне втілення проєктних ідей.

Висновки. Нами було визначено, що умовами, які сприяють ефективному набуттю проєктних навичок майбутніми дизайнерами, включають: поєднання загальних та конкретних знань та навичок під час вивчення графічних предметів, що необхідні для професійної діяльності дизайнера; використання різноманітних методів навчання для розвитку проєктних навичок під час моделювання та розв'язання професійних задач; активне залучення роботодавців до освітнього процесу на основі співпраці з ВНЗ; стимулювання студентів до творчої роботи й формування в них зацікавленості та позитивного ставлення до своєї майбутньої кар'єри в дизайні.

Було доведено та обґрунтовано, що модель розвитку проєктних навичок студентів-дизайнерів через графічні дисципліни становить собою інтегровану систему, яка має включати: мотиваційний аспект, що відповідає за формування глибокого інтересу студентів до проєктної роботи; змістовний компонент, що спрямований на набуття студентами необхідних професійних знань і навичок, що сприяють їхньому професійному росту; організаційний аспект, що містить у собі дієві методи та підходи до реалізації проєктних завдань, а також механізми їх відстеження; самооціночний компонент, що стимулює студентів до самостійного аналізу та визначення рівня своїх проєктних навичок. Основоположні принципи цієї моделі - це систематичність, послідовність, інноваційність, візуалізація та індивідуальний підхід до кожного студента.

За результатами дослідження ми визначаємо, що педагогічні умови в художній освіті та дизайні формуються як набір освітніх дій, які мають на меті стимулювання студентів до творчості та розвитку позитивного ставлення до своєї майбутньої професії в дизайні. Має відбуватися інтеграція основних та спеціалізованих знань і навичок під час вивчення графічних дисциплін, що допоможе майбутньому дизайнеру в професійному розвитку. Виявлено, що Застосування ефективних методик і технік навчання для розвитку проєктних навичок студентів-дизайнерів через графічні дисципліни, що спрямовані на вирішення професійних завдань. Співпраця з підприємствами та організаціями, що сприяє кращій підготовці студентів та їх адаптації в реальному професійному середовищі.

Література:

1. Бабій Н. П. Актуальні культурно-мистецькі практики та процеси: проблематика наукового дискурсу. Питання культурології. № 36. 2020. С. 69–78.
2. Близнюк М. М. Методична система навчання етнодизайну майбутніх художників декоративно-прикладного мистецтва на основі інформаційних технологій: автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2018. 40 с.
3. Гриценко Л. О., Негай Г. А., Страшко Л. М. Реалізація методологічного принципу системності навчання у процесі графічної підготовки фахівців технологій і дизайну. Молодь і ринок. 2021. № 1 (187). С. 84–91.
4. Гуржій А. М., Глазунова О. Г., Волошина Т. В. Цифровий навчальний контент для системи відкритої освіти: Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2020. 268 с.
5. Етнодизайн: Європейський вектор розвитку і національний контекст: зб. наук. пр. / редкол.: гол. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і відп. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко й ін. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2015. Кн. 2. 556 с.
6. Коновальчук І. І. Проектні технології здійснення інноваційної освітньої діяльності. Проблеми освіти: зб. наук. Праць. Інститут модернізації змісту освіти МОН України. 2017. Вип. 87. С. 133–139.
7. Македон В. В., Валіков В. П., Кошляк Є. Є. Світовий ринок праці в координатах цифрової економіки. Академічний огляд. №1 (52). 2020. С. 91–107. DOI: 10.32342/2074-5354-2020-1-52-9
8. Масол Л. М., Базелюк О. В., Комаровська О. А., Муромець В. Г., Рагозіна В. В. Мистецька освіта в Україні: розвиток творчого потенціалу в XXI столітті: Аналітична доповідь Київ: Ауря Букс, 2012. 240 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/707897>.
9. Марченко А. В. Використання новітніх інформаційних засобів навчання у процесі підготовки студентів у галузі етнодизайну. Становлення і розвиток етнодизайну : український та європейський досвід: зб. наук. пр. Полтава: Полтавський літератор, 2012. С. 296–300.
10. Рисинець Н. О., Кобилянський О. В., Лісіца С., Пінаєва О. Ю. Впровадження технологій освітньої мнемотехніки в закладах вищої освіти. Особистісно-професійний розвиток майбутніх фахівців: діалог зі стейкхолдерами: монографія / упор.: О. В. Акімова, В. А. Фрицюк. Вінниця: ТОВ «Друк», 2021. С. 333–349.
11. Руденченко А. А. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів у вищих мистецьких навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 428 с.
12. Vakumov, O. S. 2019. Implementation of the concept “the state in a smartphone” as a direction for improving the legal responsibility of the state in modern Ukraine. Subcarpathian Law Herald, 4(1), 15-22.
13. Dufva T. Art education in the postdigital era. Experiential construction of knowledge through creative coding: Doctoral dissertations. Helsinki, 2018. 150 p.
14. Gebeyehu S., Twinomurinzi H. A collaborative consumption digital platform for government organizations using design science. Digital Government: Research and Practice. 2022. №3(1). pp. 1-14.

15. Makedon V., Mykhailenko O., & Dzyad O. Modification of Value Management of International Corporate Structures in the Digital Economy. *European Journal of Management Issues*. 2023. №31(1). pp. 50-62. <https://doi.org/10.15421/192305>

16. Newman Alexander H. M. Herman Gary Schwarz, and Ingrid Nielsen. The effects of employees' creative selfefficacy on innovative behavior: The role of entrepreneurial leadership. *Journal of Business Research*. 2018. 89. pp. 1–9.

17. Pomaza-Ponomarenko A. L., Hren L. M., Durman O. L., Bondarchuk N. V., & Vorobets V. Management mechanisms in the context of digitization of all spheres of society. *Revista San Gregorio*. 2020. №42. pp. 1-9.

References:

1. Babii, N. P. (2020). Aktualni kulturno-mystetski praktyky ta protsesy: problematyka naukovoho dyskursu [Current cultural and artistic practices and processes: issues of scientific discourse]. *Pytannia kulturolohii*, No. 36, 69–78 [in Ukrainian].

2. Bakumov, O. S. (2019). Implementation of the concept “the state in a smartphone” as a direction for improving the legal responsibility of the state in modern Ukraine. *Subcarpathian Law Herald*, 4(1), 15-22. [in English].

3. Blyzniuk, M. M. (2018). *Metodychna systema navchannia etnodyzainu maibutnikh khudozhnykiv dekoratyvno-prykladnoho mystetstva na osnovi informatsiinykh tekhnolohii* [Methodic system of ethnic design teaching of the future artists of decorative and applied arts basing on IT]. Extended abstract of Candidate's thesis. Kyiv [in Ukrainian].

4. Dufva, T. (2018). *Art education in the postdigital era. Experiential construction of knowledge through creative coding: Doctoral dissertations*. Helsinki. [in English].

5. Gebeyehu, S., Twinomurinzi, H. (2022). A collaborative consumption digital platform for government organizations using design science. *Digital Government: Research and Practice*, 3(1), 1-14. [in English].

6. Hrytsenko, L. & Nehai, H., Strashko, L. (2021). Realizatsiia metodolohichnoho pryntsyphu systemnosti navchannia u protsesi hrafichnoi pidhotovky fakhivtsiv tekhnolohii i dyzainu [Implementation of the methodological principle of systematic training in the process of graphic training of specialists in technology and design]. *Youth & market*, No.1 (187), 84–91. [in Ukrainian].

7. Hurzhii, A.M., Hlazunova, O.H., Voloshyna, T.V. (2020). Digital educational content for the open education system: Modern information technologies and innovative teaching methods in training: methodology, theory, experience, problems: *Zbirnyk naukovykh prats*. Vypusk 55. Kyiv-Vinnytsia: TOV firma «Planer», 268 s. [in Ukrainian]

8. Konovalchuk, I. (2017). *Proiektni tekhnolohii zdiisnennia innovatsiinoi osvitnoi diialnosti* [Project technologies for the implementation of innovative educational activities]. *Problemy osvity:zb. nauk. prats / Instytut modernizatsii zmistu osvity MON Ukrainy*. Kyiv, Vol. 87, pp. 133-139. [in Ukrainian].

9. Makedon, V., Mykhailenko, O., & Dzyad, O. (2023). Modification of Value Management of International Corporate Structures in the Digital Economy. *European Journal of Management Issues*, 31(1), 50-62. <https://doi.org/10.15421/192305> [in English].

10. Makedon V., Valikov V., Koshlyak Y. (2020). Svitovyy rynek pratsi v koordynatakh tsyfrovoyi ekonomiky [The world labor market in the coordinates of the digital economy]. *Akademichnyy ohlyad*, no. 1(52), pp. 91–107. DOI: 10.32342/2074-5354-2020-1-52-9. [in Ukrainian].

11. Marchenko, A. V. (2012). Vykorystannia novitnikh informatsiinykh zasobiv navchannia u protsesi pidhotovky studentiv u haluzi etnodyzainu [Using the innovative informational means of teaching in the process of training the students in the field of ethnic design]. Stanovlennia i rozvytok etnodyzainu: ukraïnskyi ta yevropeïskyi dosvid - Formation and development of ethnodesign: Ukrainian and European experience: zb. nauk. pr. (Vol. 1, pp. 296–300). Poltava: Poltavskyi literator [in Ukrainian].

12. Masol, L. M., Bazelyuk, O. V., Komarovska, O. A., Muromets, V. G., Ragozina, V. V. (2012). Mystets'ka osvita v Ukrayini: rozvytok tvorchoho potentsialu v KHKHI stolitti : Analitychna dopovid' Art education in Ukraine: development of creative potential in the 21st century: Analytical report. Kyiv. Aura Books, 240 p. [in Ukrainian].

13. Newman, Alexander, H. M. Herman, Gary Schwarz, and Ingrid Nielsen. (2018). The effects of employees' creative self-efficacy on innovative behavior: The role of entrepreneurial leadership. Journal of Business Research, 89, 1-9 [in English].

14. Pomaza-Ponomarenko, A. L., Hren, L. M., Durman, O. L., Bondarchuk, N. V., & Vorobets, V. (2020). Management mechanisms in the context of digitization of all spheres of society. Revista San Gregorio, 42, 1-9 [in English].

15. Rudenchenko, A. A. (2017). Teoretychni i metodychni zasady navchannia etnodyzainu studentiv u vyshchyykh mystetskykh navchalnykh zakladakh. [Theoretical and methodical principles of ethnodesign of students in higher art schools]. Candidate's thesis. Kyiv [in Ukrainian].

16. Rysynets, N. O., Kobylanskyi, O. V., Lisitsa, S., Pinaieva, O. Yu. (2021). Vprovadzhennia tekhnolohii osvithoi mnemotekhniki v zakladakh vyshchoi osvity [Implementation of educational mnemonic technologies in institutions of higher education]. Osobystisno-profesiïnyi rozvytok maibutnykh fakhivtsiv: dialoh zi steikkholderamy: monohrafiia / upor.: O. V. Akimova, V. A. Frytsiuk. Vinnytsia: TOV «Druk». S. 333–349. [in Ukrainian].

17. Stepanenko M. I. (2015). Etnodyzain: Yevropeys'kyi vektor rozvytku i natsional'nyy kontekst [Ethnodesign: European vector of development and national context]: zb. nauk. pr. / red. YE. A. Antonovych, V. P. Tytarenko. Poltava: PNPUI im. V. H. Korolenka, Vol. 2. [in Ukrainian]